

المفطرات:

مبطلات روزه:

س ۶/ من مفسدات الصيام الكذب على الله ورسوله وحججه الأئمة والمهدين، هل يشمل ذلك تكذيب الرؤى الصادقة والكشف، وكذلك رد وتكذيب روايات آل محمد (عليهم السلام)، أو نفي مقام أو حق ثابت لهم والعياذ بالله؟

پرسش ۶:

دروغ بر خدا و پیامبرش و حجت هایش ائمه و مهديين جزو مبطلات روزه است. آیا این حکم شامل تکذیب رؤیاهای صادقانه و مکاشفه و همچنین نپذیرفتن و تکذیب روایات آل محمد (علیهم السلام) یا پناه بر خدا. نفي مقام یا حق ثابت شده آنها نیز می شود؟

ج/ الكذب غير التکذیب أو عدم التصديق، والمفطر هو الكذب وليس التکذیب وإن كان مرتکبه آثم، والكذب في الرؤيا والكشف غير مفطر ولكن مرتکبه آثم، ولكي يوصف إنسان بالكذب فلا بد أن تكون الحقيقة واضحة له وهو يخالفها عن عمد تبعاً لهواه أو لغرض في نفسه أو تقليداً للغير .... الخ، فلا يوصف المشتبه أو الناسي أو الساهي بأنه كاذب.

پاسخ:

دروغ بستن غير از تکذیب یا تصديق نکردن است، و آنچه روزه را باطل می کند دروغ بستن است نه تکذیب، اگرچه تکذیب کننده، گناهکار است. دروغ شمردن رؤیا و مکاشفه باطل کننده نیست، اگرچه انجام دهنده اش گناهکار است؛ و برای اینکه شخصی متصف به صفت دروغ گویی شود باید حقیقت برای او واضح و آشکار باشد و او از روی عمد و در جهت پیروی از خواست نفسانی یا هدفی دیگر در نفسش، یا از روی تقلید از دیگران و .... با آن مخالفت کند. بنابراین کسی که حق برایش مشتبه شده (روشن نیست) یا فراموش کار است یا کسی که عمدی ندارد، با صفت دروغ گو بودن توصیف نمی شود.

س ۷/ هل يجب على الصائم المبادرة للغسل لو حصل الاحتلام أثناء النهار؟

پرسش ۷:

آیا بر روزه دار واجب است به محض محتلم شدن (جُنُب شدن) در روز غسل کند؟

ج/ لا يجب.

پاسخ:

واجب نیست.

س ۸/ من المفسدات إيصال الغبار الغليظ إلى الحلق، هل يجب على الصائم أخذ الحيلة فيما إذا علم بوصول الغبار لا بقصد منه كما إذا كان الجو مغبراً غيرة شديدة؟

پرسش ۸:

رسانیدن غبار غلیظ به حلق یکی از مبطلات روزه است. آیا بر روزه دار وقتی که بداند غبار ناخواسته به حلقش می رسد مثلاً هنگامی که هوا به شدت غبار آلود است. واجب است، مانعی (جلوی دهانش) بگیرد؟

ج/ لا يجب عليه أخذ الحيطة، وإن كان الأفضل أن يأخذ الحيطة لكي لا يصل الغبار إلى حلقه.

پاسخ:

گرفتن مانع، بر او واجب نیست. هر چند افضل و بهتر است که مانعی بگیرد تا غبار به حلقش نرسد.

س ۹/ هل يؤثر الدخان المنبعث من احتراق الوقود في السيارات والماكنات وما شابه على الصيام، وبالتالي يجب اجتنابه؟

پرسش ۹:

آیا دود ناشی از احتراق سوخت در اتومبیلها، ابزار و وسایل و نظایر اینها بر روزه تاثیر میگذارد؟ و آیا دوری از آن واجب است؟

ج/ لا يؤثر ولا يجب اجتنابه.

پاسخ:

اثری ندارد و دوری از آن واجب نیست.

س ۱۰/ هل يمكن للصائم تنظيف أسنانه بالفرشاة مع المعجون، خصوصاً إذا كان معتاداً لفعل ذلك لمرض في أسنانه؟

پرسش ۱۰:

آیا روزه دار می تواند دندان هایش را با مسواک و خمیر دندان تمیز کند؟ به خصوص اگر به خاطر بیماری دندان عادت به این کار داشته باشد؟

ج/ جائز.

پاسخ:

جایز است.

س ۱۱/ في حال إصابة الإنسان ببعض الأمراض كالزكام وما شابه تكثر عادة الترشحات النازلة من مواضعها في الرأس وتصل الفم، فهل يؤثر ابتلاعها على الصيام في حالة العمد مرة، وبدونه أخرى؟

پرسش ۱۱:

در حین بیمار شدن انسان به برخی از بیماریها مثل سرماخوردگی و امثال آن، به طور معمول ترشحاتی که از سر به دهان سرازیر می شود زیاد می گردد، آیا بلعیدن آن به صورت عمدی و یا به صورت غیر عمدی بر روزه تاثیر میگذارد؟

ج/ الجواب في الشرائع وهذا هو النص: (لا يفسد الصيام بابتلاع النخامة والبصاق ولو كان عمداً، ما لم ينفصل عن الفم. وما ينزل من الفضلات من رأسه إذا استرسل وتعدى الحلق من غير قصد لم يفسد الصيام. ولو تعدد ابتلاعه أفسد).

پاسخ:

جواب در کتاب شرایع موجود و این متن آن است: (فرو بردن خلطهای گلو و آب دهان روزه را باطل نمیکند هر چند عمدی باشد، البته تا وقتی که از فضای دهان خارج نشده باشد، اما آنچه (خلطهایی که) از سر میآید

اگر به حلق برسد، در صورت بلعیدن غیر عمدی روز هاش باطل نیست، اما اگر عمداً آن را ببلعد روز هاش باطل است).

س ۱۲ / أحياناً تنفصل النخامة من موضعها وتصير داخل الفم فهل يجوز ابتلاعها ولو عن عمد، أو تكون مما يشملها الفضلات النازلة من الرأس ليوثر ابتلاعها عن عمد على الصيام؟

پرسش ۱۲:

ممکن است خلط از جایش جدا و داخل دهان شود؛ آیا در این صورت بلعیدنش حتی اگر به عمد باشد جایز است؟ یا جزو ترشحات فرو ریخته از سر به حساب می‌آید که بلعیدن عمدی آن روزه را باطل می‌نماید؟

ج/ يجوز ابتلاعها ما لم تنفصل عن الفم.

پاسخ:

بلعیدنش تا زمانی که از دهان جدا نشده، جایز است.

س ۱۳ / هل يجوز قلع الأسنان أو علاجها في وقت الصيام اختياراً مع علمه عادة بعدم السيطرة عن وصول الإفرازات إلى الحلق، وبشكل عام هل يفسد الصوم ابتلاع الدم مع البصاق، وهذا مرة يكون بعلمه بوجود الدم في أسنانه، وأخرى بالشك في ذلك؟

پرسش ۱۳:

آیا کشیدن یا معالجه دندان در وقت روزه به صورت اختیاری در حالی که می‌داند نمی‌تواند مانع از رسیدن ترشحات به حلق شود، جایز است؟ و به صورت کلی، آیا فرو بردن خون به همراه بزاق روزه را باطل می‌کند؟ چه با آگاه بودن به وجود خون در دندان‌ها و چه با داشتن شک و تردید در این خصوص؟

ج/ ابتلاع الدم عمداً محرم ومفطر، وإذا كان عن غير قصد لم يفطر. وقلع الأسنان أو علاجها أو عمل عملية في الفم أو ما شابه غير جائز في وقت الصيام إذا علم (تيقن) بأنها تؤدي إلى ابتلاع بعض الدم أو الإفرازات.

پاسخ:

فرو بردن خون به صورت عمدی حرام و موجب بطلان روزه است، و اگر به عمد نباشد روزه را باطل نمی‌کند. کشیدن یا معالجه یا هر عملی در دهان یا مانند آن در زمان روزه داری، اگر بداند (یقین داشته باشد) که آن کار موجب فرو بردن خون یا ترشحات می‌شود، جایز نیست.

س ۱۴ / ما يوضع في أنف المريض أو أذنه من قطرات (دواء)، هل لها حكم الاحتقان بالمائع وتفسد الصيام، أم لا؟

پرسش ۱۴:

قطره‌هایی (دارو‌هایی) که در بینی یا گوش مریض ریخته می‌شود، آیا حکم اماله با مایع را دارد و روزه را باطل می‌کند یا خیر؟

ج/ لا تفسد الصيام إلا إن وصلت إلى حلق الإنسان.

پاسخ:

روزه را باطل نمی‌کند مگر اینکه به حلق انسان برسد.

س ۱۵ / هل استعمال البخاخ (بخاخ الربو) عند الحالات الاضطرارية في نهار شهر رمضان مفطر؟

پرسش ۱۵:

آیا استعمال اسپری (آسم) در صورت اضطرار در روز ماه رمضان روزه را باطل می‌کند؟

ج/ غیر مفطر.

پاسخ:

باطل کننده نیست.

س ۱۶ / هناك أمراض مزمنة تتطلب تناول العلاج، هل يكون ذلك عذراً مسوغاً للإفطار، وكيف سيتمكن من القضاء والحالة هذه تصاحبه طول السنة؟

پرسش ۱۶:

برخی بیماری‌ها طول درمان دارند. آیا این عذری موجه برای روزه نگرفتن می‌شود؟ و اگر تمام سال اینچنین و تحت درمان باشد، چگونه می‌تواند قضای روزه‌هایش را به جا آورد؟

ج/ هو مريض مرخص له الإفطار إذا لم يمكنه الإمساك عن العلاج وقت الصيام ولم يمكنه جعل العلاج بالزرق بالعضلة أو بالوريد بدل الابتلاع وقت الصيام وإذا استمر مرضه إلى رمضان التالي سقط عنه القضاء وكفر عن كل يوم بمد (٤/٣ كغم).

پاسخ:

چنین شخصی اگر در طول مدت روزه نمی‌تواند درمانش را متوقف کند و نمی‌تواند به جای خوردن (دارو) معالجه را از طریق تزریق در عضله یا رگ انجام دهد، بیماری محسوب می‌شود که خوردن روزه برایش جایز است و اگر بیماری‌اش تا ماه رمضان سال بعد ادامه پیدا کند، قضای روزه از او ساقط است و باید به ازای هر روز، یک مد (کیلوگرم) غذا به فقرا بدهد.

س ۱۷ / وهناك علاج يمكن تناوله بلا شرب للماء كبعض الحبوب الصغيرة وما شابه، فهل تكون مفطرة أيضاً؟

پرسش ۱۷:

داروهایی وجود دارد که خوردنشان بدون نوشیدن آب امکان‌پذیر است؛ مثل بعضی از قرص‌های کوچک و نظایر آن. آیا اینها روزه را باطل می‌کنند؟

ج/ ابتلاع الحبوب مفطر.

پاسخ:

خوردن قرص روزه را باطل می‌کند.

س ۱۸ / أحياناً تستعمل الحقنة بالماء لتنظيف رحم المرأة المسمى بـ (الغسل المهبلي)، أو الحقنة من خلال إحليل الرجل لعلاج مرض ما، فهل يفسد ذلك الصيام؟

پرسش ۱۸:

گاهی اوقات اماله با مایع برای تمیز کردن رحم زن که نامش « شستشوی مهبلی» است، یا اماله از طریق مجرای ادرار مردان برای معالجه برخی از بیماری‌ها به کار می‌رود. آیا چنین عملی روزه را باطل می‌کند؟

ج/ الحقنة بالقبل (فرج الرجل أو المرأة) لا تفسد الصيام، ولا يفسد الصيام بالحقنة في العضلة أو الوريد إلا المغذي فإنه يفسد، ويفسد الصيام الحقنة بالمائع في الدبر (مثل الحقنة التي تستخدم لتنظيف الجهاز الهضمي لأجراء الفحص أو العلاج).

پاسخ:

اماله از جلو (آلت مرد یا فرج زن) روزه را باطل نمی‌کند، و تزریق در عضله یا رگ هم روزه را باطل نمی‌کند مگر اینکه مواد مغذی باشد که در این صورت باطل کننده است. اما اماله با مایع از پشت روزه را باطل می‌کند؛ مانند اماله‌ای که برای تمیز کردن دستگاه گوارش برای انجام نمونه برداری یا معالجه انجام می‌شود.

س ۱۹ / ورد في الشرائع: (الثالث: يفسد الصيام ما يصل إلى الجوف بغير الحلق عدا الحقنة بالمائع)، ولم يتضح لي معناه؟

پرسش ۱۹:

در کتاب شرایع آمده است: (سوم: هر چیزی که بدون عبور از حلق، به شکم برسد روزه را باطل می‌کند، غیر از اماله با مایع)، ولی معنایش برایم روشن نیست.

ج/ المقصود الحقنة بالمائع في العضلة أو الوريد فهي غير مفطرة، والحقنة بالمائع في الدبر مفطرة.

پاسخ:

اماله با مایع در عضله یا رگ (تزریق) باطل کننده روزه نیست، اما اماله با مایع در پشت باطل کننده روزه است.

س ۲۰ / وما حكم نقل الدم (من المكلف أو إليه) أثناء الصيام؟

پرسش ۲۰:

حکم انتقال خون (از مکلف یا به مکلف) هنگام روزه‌داری چیست؟

ج/ يجوز وغير مفطر.

پاسخ:

جایز است و روزه را باطل نمی‌کند.

س ۲۱ / هل كل ما يوجب الغسل يبطل الصيام، فمثلاً: مس الميت هل يبطل

الصيام؟

پرسش ۲۱:

آیا هر چیزی که موجب غسل می‌شود روزه را نیز باطل می‌کند؟ مثلاً آیا مس میت روزه را باطل می‌کند؟

ج/ فقط ما ذكرت في الشرائع أنه يبطل الصيام وضمن ما ذكرت من تفصيل، أما مس الميت فلا يبطل الصيام.

پاسخ:

فقط چیزهایی که در کتاب شرایع و توضیحات آنها ذکر کردم روزه را باطل می‌کند، اما مسّ میّت روزه را باطل نمی‌کند.

س ۲۲ / کل من فسد صومه بفعل مفطر من المفطرات، هل يجب عليه الإمساك طول اليوم؟

پرسش ۲۲:

کسی که روزه‌اش را با یکی از مبطلات روزه باطل کرده است، آیا خودداری (از مبطلات روزه) در طول روز بر او واجب است؟

ج/ يمسك استحباباً.

پاسخ:

از روی استحباب خودداری کند.